

Nacionālais Kino centrs

**GADA PUBLISKAIS
PĀRSKATS**

2009

1. **Nacionālā kino centra darbības pilnvarojums un misija**

Valsts aģentūra "Nacionālais kino centrs" (turpmāk tekstā – Kino centrs) līdz reorganizācijai (2010. gada 1. janvārim) ir vienīgā filmu nozares Kultūras ministra pārraudzībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kuras darbības mērķis ir īstenot valsts kultūrpolitiku kino nozarē. Kino centra darbību pamatā nosaka Ministru kabineta 2005.gada 26.jūlija noteikumi Nr. 558 „Valsts aģentūras „Nacionālais kino centrs” nolikums”.

Kino centram noteiktas vairākas ar filmu nozari saistītas funkcijas un uzdevumi:

- 1) veicināt Latvijas kino nozares ilgspējīgu attīstību un konkurētspēju;
- 2) veicināt audiovizuālo jaunrades darbu un audiovizuālā mantojuma pieejamību un izplatību Latvijā un pasaulē;
- 3) koordinēt Latvijas kino nozares līdzdarbību Eiropas audiovizuālās jomas atbalsta programmās;
- 4) reģistrēt filmu producētājus (ražotājus), izplatītājus un izplatīšanas vietas, kā arī atbilstoši kompetencei veikt filmu izplatīšanas nozares uzraudzību un kontroli;
- 5) uzraudzīt filmu klasifikācijas noteikumu izpildi;
- 6) veidot kino nozares datu bāzi;
- 7) uzturēt, pārvaldīt un attīstīt muzeja krājumu Latvijas audiovizuālās kultūras jomā kā Nacionālā muzeju krājuma daļu;
- 8) veikt muzeja krājuma Latvijas audiovizuālās kultūras jomā zinātnisko pētniecību;
- 9) veikt izglītojošo darbu, informējot dažādas mērķauditorijas par Latvijas audiovizuālo kultūru;
- 10) nodrošināt, lai muzeja krājums Latvijas audiovizuālās kultūras jomā būtu pieejams sabiedrībai;
- 11) administrēt to filmu izmantošanas tiesības, kuru mantisko autortiesību vai blakustiesību pārņēmēja ir valsts;
- 12) atjaunot un digitalizēt to filmu nesējus, kuru mantisko autortiesību pārņēmēja ir valsts, kā arī veikt citas ar minēto filmu nesēju pārvaldīšanu saistītās darbības.

Kino centra darbību nosaka sekojoši politikas dokumenti un tiesību akti:

„Valsts kultūrpolitikas vadlīnijas 2006.-2015.gadam.Nacionāla valsts”;

Kultūras institūciju likums;

Publisko aģentūru likums;

Muzeju likums;

Valsts pārvaldes iekārtas likums;

MK 26.07.2005. noteikumi Nr.558 „Valsts aģentūras „Nacionālais kino centrs” nolikums”;

MK 20.11.2001. noteikumi Nr.487 „Filmu izplatīšanas noteikumi”;

MK 20.11.2001. noteikumi Nr.486 „Noteikumi par filmu producētāja (ražotāja) un izplatītāja, filmu izplatīšanas vietas un filmas reģistrācijas valsts nodevu”;

MK 10.06.2008. noteikumi Nr.429 „Kārtība, kādā piešķir valsts budžeta finansējumu filmu nozares projektiem”;

MK 17.06.2008. noteikumi Nr.457 „Filmu klasifikācijas noteikumi”.

MK 22.12.2009 noteikumi Nr.1627 „Nacionālā kino centra nolikums”.

Kino centra galvenā misija ir īstenot valsts kultūrpolitiku kino nozarē un tā kompetences ietvaros veicināt filmu nozares attīstību Latvijā.

2. Izmaiņas iestādes darbībā pārskata gada laikā

Ministru kabineta 2009.gada 7.oktobra (prot. Nr.67 12.§) rīkojums Nr.683 „Par valsts aģentūras "Nacionālais kino centrs" reorganizāciju” paredzēja līdz 2009.gada 31.decembrim reorganizēt valsts aģentūru "Nacionālais kino centrs" un pārveidot to par valsts tiešās pārvaldes iestādi „Nacionālo kino centru”, bet aģentūras struktūrvienību - Rīgas Kinomuzeju - nodot atvasinātai publiskai personai - Latvijas Kultūras akadēmijai. Atbilstoši Ministru kabineta rīkojumam līdz 2010.gada 1.janvārim aģentūra nodrošināja, ka valsts tiešās pārvaldes iestāde– „Nacionālais kino centrs” pārņēma šādas aģentūras funkcijas:

- veicināt Latvijas kino nozares ilgtspējīgu attīstību un konkurētspēju;
- veicināt audiovizuālo jaunrades darbu un audiovizuālā mantojuma pieejamību un izplatību Latvijā un pasaulē;
- koordinēt Latvijas kino nozares līdzdarbību Eiropas audiovizuālās jomas atbalsta programmās;
- reģistrēt filmu producētājus (ražotājus);
- uzraudzīt filmu klasifikācijas noteikumu izpildi.

Aģentūra nodrošināja, ka Latvijas Kultūras akadēmija var pārņemt šādas funkcijas:

- uzturēt, pārvaldīt un attīstīt muzeja krājumu Latvijas audiovizuālās kultūras jomā kā Nacionālā muzeju krājuma daļu;
- veikt muzeja krājuma Latvijas audiovizuālās kultūras jomā zinātnisko pētniecību;
- veikt izglītojošo darbu, informējot dažādas mērķauditorijas par Latvijas audiovizuālo kultūru;
- nodrošināt, lai muzeja krājums Latvijas audiovizuālās kultūras jomā būtu pieejams sabiedrībai.

Atbilstoši Ministru kabineta rīkojumā minētajām funkcijām līdz 2010.gada 1.janvārim aģentūra nodrošināja materiālo un nemateriālo vērtību, finanšu līdzekļu un saistību inventarizāciju un nodrošināja materiālo un nemateriālo vērtību, finanšu līdzekļu un saistību, kā arī arhīva un lietvedības nodošanu Kino centram un Latvijas Kultūras akadēmijai, līdz 2010.gada 15.janvārim sagatavoja aģentūras slēguma bilanci.

Sarežģītā ekonomiskā situācija valstī un prasība samazināt štata darbinieku skaitu valsts iestādēs 2009. gadā nesusi personāla izmaiņas arī Kino centrā. Laikā no 2009.gada 1.janvāra līdz 31.decembrim pavisam kopā likvidētas 11 NKC amatu vietas. Pamatojoties uz Ministru kabineta rīkojumu sagatavotas vienošanās par grozījumiem darba līgumos un 5 amata vietas nodotas Latvijas Kultūras akadēmijai. Sagatavoti jauni amatu apraksti, sagatavotas vienošanās par izmaiņām darba tiesiskajās attiecībās ar 6 darbiniekiem, sagatavotas vienošanās par izmaiņām civiltiesiskajās attiecībās ar 2 ierēdņiem.

Noslēdzoties darbam pie Latvijas filmu nozares finansēšanas sistēmas saskaņošanas ar Eiropas Komisijas valsts atbalsta noteikumiem, NKC sadarbībā ar Latvijas kino profesionāļu organizācijām izstrādāja jaunu projektu vērtēšanas kritēriju sistēmu. Šī sistēma pielietota jauno filmu projektu vērtēšanā, tās mērķis ir konkurētspējīgākas un profesionālākas Latvijas kino vides veidošana.

2009. gadā dotācijas samazinājums nozares projektiem bija aptuveni 40%. Tas nozīmēja, ka ir jārevidē 2008. gada plāni par atbalsta piešķiršanu jaunu filmu ražošanai, un pieejamais atbalsts jākoncentrē pirmām kārtām uz ražošanā esošo filmu pabeigšanu. Konkurss spēlfilmu jomā šajā gadā tiek rīkots tikai ražošanā esošo filmu pabeigšanai, savukārt animācijas un dokumentālo filmu konkursi tiek dalīti divās kārtās, otrajā kārtā pieļaujot arī jaunu projektu atbalstu, ja vien būs pieejams gada sākumā plānotais finansējums. 2009. gada prioritāte filmu atbalsta ziņā bija maksimāla skaita ražošanā esošo filmu pabeigšana.

Lai nepārtrauktu radošos procesus spēlfilmu jomā, gada otrā pusē notika spēlfilmu scenāriju konkurss un atbalsts scenāriju attīstīšanai. Finansējuma samazinājums, t.sk. VKKF mērķ- un kultūras programmu finansējuma samazinājums, liek pārskatīt arī NKC plānotās aktivitātes 2009. gadam. Tā Kino muzejā netiks atklāta jauna izstāde, tiks ierobežota Latvijas dalība sadarbības platformas Baltic Films aktivitātēs, tiks samazināts dažādu iepriekš plānoto aktivitāšu skaits un apjoms, taču tiks saglabāta visu NKC funkciju un uzdevumu izpilde, fokusējoties uz iekšējo resursu izmantošanu.

Latvijas filmu mantojuma digitalizācijai un tā pieejamības nodrošināšanai plānots piesaistīt Eiropas struktūrfondu finansējumu. Prioritāte-izmantojot Eiropas finansējumu, nodrošināt filmu mantojuma digitalizācijas, filmu mantojuma un Latvijas filmu kultūras pieejamības nodrošināšanas procesa nepārtrauktību, pēc iespējas izmantojot jauno tehnoloģiju sniegtās iespējas.

Tiek strādāts arī pie Media programmas finansējuma piesaistes Baltijas jūras dokumentālo filmu forumam un sadarbībā ar citiem Baltijas jūras reģiona valstu partneriem tiek meklēta INTERREG finansējuma piesaiste inovatīvam audiovizuālās nozares projektam First Motion.

koordinēt Latvijas kino nozares līdzdarbību Eiropas audiovizuālās jomas atbalsta programmās;

reģistrēt filmu producētājus (ražotājus);

uzraudzīt filmu klasifikācijas noteikumu izpildi.

Aģentūra nodrošināja, ka Latvijas Kultūras akadēmija var pārņemt šādas aģentūras funkcijas:

uzturēt, pārvaldīt un attīstīt muzeja krājumu Latvijas audiovizuālās kultūras jomā kā Nacionālā muzeju krājuma daļu;

veikt muzeja krājuma Latvijas audiovizuālās kultūras jomā zinātnisko pētniecību;

veikt izglītojošo darbu, informējot dažādas mērķauditorijas par Latvijas audiovizuālo kultūru;

nodrošināt, lai muzeja krājums Latvijas audiovizuālās kultūras jomā būtu pieejams sabiedrībai.

Atbilstoši Ministru kabineta rīkojumā minētajām funkcijām līdz 2010.gada 1.janvārim aģentūra nodrošināja tā materiālo un nemateriālo vērtību, finanšu līdzekļu un saistību inventarizāciju un nodrošināja materiālo un nemateriālo vērtību, finanšu līdzekļu un saistību, kā arī arhīva un lietvedības nodošanu Kino centram un Latvijas Kultūras akadēmijai, līdz 2010.gada 15.janvārim sagatavoja aģentūras slēguma bilanci.

Laikā no 2009.gada 1.janvāra līdz 31.decembrim pavisam kopā likvidētas 11 amata vietas. Pamatojoties uz Ministru kabineta rīkojumu sagatavotas vienošanās par grozījumiem darba līgumos un 5 amata vietas nodotas Latvijas Kultūras akadēmijai. Sagatavoti jauni amatu apraksti, sagatavotas vienošanās par izmaiņām darba tiesiskajās attiecībās ar 6 darbiniekiem, sagatavotas vienošanās par izmaiņām civiltiesiskajās attiecībās ar 2 ierēdņiem.

3. Pārskata gada galvenās prioritātes

Ierobežotā nozares finansējuma un Kino centra aktivitāšu finansējuma apstākļos 2009. gada prioritātes Kino centra darbā:

- 1) optimāli izmantot filmu nozares projektu konkursa līdzekļus, lai uzturētu filmu veidošanas procesu Latvijā;
- 2) nodrošināt funkciju izpildi, maksimāli izmantojot iekšējos resursus, jaunās tehnoloģijas (piem., informācija elektroniskā veidā nevis drukātā u.c.), sadarbību ar producentiem un ārvalstu partneriem dažādu pasākumu veidošanā ar ierobežotām izmaksām u.c.;
- 3) turpināt dalību starptautiskajās organizācijās (Media programma, Eurimages, European Documentary Network, EFAD u.c.);
- 4) turpināt organizēt starptautisko Baltijas jūras dokumentālo filmu forumu un nacionālo filmu festivālu *Lielais Kristaps*;
- 5) piesaistot Eiropas struktūrfondus, turpināt Latvijas filmu mantojuma atjaunošanas un digitalizācijas procesu, nodrošināt filmu mantojuma un Latvijas filmu jaunrades pieejamību sabiedrībai portālā www.filmas.lv, Latvijas bibliotēku tīklā, Kinomuzejā u.c.;
- 6) turpināt Kinomuzeja izglītojošās un muzeja programmas.
- 7) prioritāte filmu atbalsta ziņā ir maksimāla skaita ražošanā esošo filmu pabeigšana.
- 8) *Media* programmas finansējuma piesaistes Baltijas jūras dokumentālo filmu forumam
- 9) sadarbībā ar citiem Baltijas jūras reģiona valstu partneriem tiek meklēta INTERREG finansējuma piesaiste inovatīvam audiovizuālās nozares projektam *First Motion*.

4. Kino centra darbības rezultāti 2009. gadā

4.1. Darbs pie normatīvo aktu projektu izstrādes

Lai Veicinātu Latvijas kino nozares ilgtspējīgu attīstību un konkurētspēju, saskaņā ar MK 26.07.2005 noteikumiem Nr. 558 „Valsts aģentūras „Nacionālais Kino centrs” nolikums”, Kino centrs pārskata gadā strādāja pie sekojošu normatīvo aktu projektu izstrādes:

- 07.10.2009. Ministru kabineta rīkojums Nr.683 “Par valsts aģentūras “Nacionālais kino centrs” reorganizāciju”;
- 22.12.2009. Ministru kabineta noteikumi Nr.1627 „Nacionālā kino centra nolikums”;
- 11.01.2010. Ministru kabineta rīkojums Nr.11 “Par valsts kustamās mantas nodošanu”;
- likumprojekts “Filmu likums”.

Sakarā ar plānojamo Kino centra reorganizāciju un Rīgas Kinomuzeja nodošanu Latvijas Kultūras akadēmijai, notika saistīto dokumentu (akti, protokoli, līgumi u.c.) sagatavošana.

Sadarbībā ar Rīgas Domi tika veikts darbs pie Rīgas filmu fonda izveides un konkursa nolikuma izstrādes.

Kino centrs piedalījās ekspertu grupas darbā, kuras darbības mērķis ir izvērtēt Latvijas filmu nozari stimulējošu atbalsta pasākumu izveides iespējamību, un izstrādāja darba grupas priekšlikumus.

Lai sadalītu kino nozarei piešķirtos valsts budžeta līdzekļus filmu veidošanai un ar filmu nozari saistītiem projektiem, Kino centrs veica darbu izstrādājot sekojošus iekšējos tiesību aktus:

- “Nolikums par Nacionālā Kino centra ekspertu komisijām”, apstiprināts ar NKC direktores 20.01.2009 rīkojumu nr.6.
- „2009.gada dokumentālo filmu projektu konkursa nolikums” apstiprināts ar NKC direktores 26.01.2009 rīkojumu nr.7.
- „2009.gada animācijas filmu projektu konkursa nolikums” apstiprināts ar NKC direktores 26.01.2009 rīkojumu nr.7.
- „2009.gada spēlfilmu projektu konkursa nolikums” apstiprināts ar NKC direktores 26.01.2009 rīkojumu nr.7.

- „Valsts kultūrkapitāla fonda kultūras programmas „Līdzfinansējums filmu projektiem Eiropas sabiedrisko fondu finansējuma piesaistei” 2009.gada finansējuma sadales konkursa nolikums” apstiprināts ar NKC direktores 16.04.2009 rīkojumu nr.20.
- „Nacionālā filmu festivāla „Lielais Kristaps 2009” nolikums”, apstiprināts ar NKC direktores 18.06.2009 rīkojumu nr.38.
- „2009.gada dokumentālo filmu projektu konkursa nolikums” apstiprināts ar NKC direktores 08.07.2009 rīkojumu nr.39.
- „2009.gada animācijas filmu projektu konkursa nolikums”, apstiprināts ar NKC direktores 08.07.2009 rīkojumu nr.39.

4.2. Pārskata gada rezultāti Latvijas filmu veidošanā

2009.gadā Kino centrs administrēja 6 filmu nozares projektu konkursus par kopējo valsts finansējumu 1 450 314 LVL, t.sk. Valsts Kultūrkapitāla fonda līdzekļiem 120 000 LVL apmērā, kas ir par 51% mazāk nekā 2008.gadā. Filmu projektu konkursos finansējums projektu attīstīšanai, ražošanai un pabeigšanai tika piešķirts 10 spēlfilmām, t.sk. 1 starpvalstu kopražojumam (881 430 LVL); 13 animācijas filmām, t.sk. 2 pilnmetrāžas kopražojumiem (317 946 LVL); un 27 dokumentālajām filmām, t.sk. 2 starpvalstu kopražojumiem (250 938 LVL).

Kopumā ar Kino centra atbalstu 2009.gadā tika pabeigtas un pirmizrādītas 36 filmas, t.sk. 2 pilnmetrāžas un 5 īsmetrāžas spēlfilmas, 18 dokumentālās un 11 animācijas filmas, t.sk. 4 kopražojumi. Šo filmu kopējās izmaksas sasniedz 2,87 miljonus latu, no kuriem 70% veido Kino centra administrētais valsts atbalsts, pārējo attiecinot uz filmu studiju pašfinansējumu, piesaistīto finansējumu, kā arī ārvalstu finansējumu kopražojumu un Eiropas Savienības audiovizuālā atbalsta fonda *Media* ietvaros.

2010.gada sākumā ar NKC atbalstu ražošanā ir 5 spēlfilmas, 1 spēles īsfilma, 27 dokumentālās un 7 animācijas filmas, savukārt projekta attīstības stadijā ir 5 spēlfilmas, 5 dokumentālās un 6 animācijas filmas. Pabeigšanai ar NKC atbalstu 2010.gadā plānotas 6 spēlfilmas, 1 spēles īsfilma, 6 animācijas un 21 dokumentālā filma, t.sk. 4 starpvalstu kopražojuma filmas.

4.3. Media Desk Latvija darbības rezultāti

Latvija ir Eiropas Savienības (ES) audiovizuālās atbalsta programmas *Media* dalībniece kopš 2002. gada. Kino centra ietvaros darbojas *Media* programmas pārstāvis Latvijā – *Media Desk* Latvija.

Programmas *Media 2007* ietvaros 2009. gadā filmu nozares projektiem tika piesaistīts šāds ES finansējums:

2009	23 projekti, tai skaitā: Filmu projektu attīstīšana (7) Eiropas filmu izplatīšana Latvijā (14) Filmu festivāli – Baltijas pērle (1) Filmu projektu popularizēšana – Baltijas jūras dok. filmu forums (1);	160 239,00 LVL 94 540,00 LVL 24 598,00 LVL 42 649,00 LVL
	Kopā:	322 026,00 LVL

Ar *Media Programmas* atbalstu 2009. gadā pabeigtas filmas:

- Spēlfilmas – 2
- Animācijas filmas - 1
- Dokumentālās filmas - 2

Media Desk organizēja piecus apmācību kursus un seminārus filmu nozares profesionāļiem.

Media Desk izdeva sešas e-ziņas un vienu kalendāru ar *Media* pasākumu Eiropā pieteikšanās termiņiem un kontaktiem.

2009. gada laikā *Media Desk* organizēja 295 individuālās tikšanās ar producentiem un citiem filmu profesionāļiem par nozares projektiem un to sagatavošanu.

Ar *Media Desk* atbalstu Latvijas filmu nozares profesionāļi ir apmeklējuši *Media 2007* atbalstītos kursus ārvalstīs:

- Scenāriju jomā – astoņi;
- Producenti – trīs.

4.4. Latvijas kino un kino kultūras pieejamība Latvijā

Latvijas filmu digitalizācija un pieejamības nodrošināšana

2009. gadā, Kino centram sadarbojoties ar V/A „Kultūras informācijas sistēmas” īstenots inovatīvs projekts „Latvijas filmas Latvijas bibliotēkās” ar mērķi nodrošināt Latvijas filmu pieejamību Latvijā. Projekta rezultātā Latvijas 874 publisko bibliotēku iekšējos tīklos pieejamas 90 Latvijas filmas. Izveidots Latvijas filmu portāls www.filmas.lv, kurā bibliotēku apmeklētājiem iespējams noskatīties filmas, savukārt visiem interneta lietotājiem pieejama informācija par filmām bibliotēkās, kā arī filmu nozares jaunumi. Portāla www.filmas.lv apmeklējums uz 14.12.09 bija 127 865 interesenti. Filmās pieprasītas noskatīties 12 655 reizes. Aptuveni 6500 bibliotēku apmeklētāji noskatījušies filmas pilnībā.

2009. gada augustā, gatavojoties Nacionālajam filmu festivālam *Lielais Kristaps* portālā atvērta sadaļa *Lielais Kristaps* ar 2009. gada informāciju, filmu katalogu un fotogrāfijām, tajā apkopota arī informācija par iepriekšējo festivālu laureātiem.

2009. gada beigās bibliotēku projekta ietvaros www.filmas.lv pieejamas 11 Kultūras kanona filmas – izcilākās spēlfilmas, dokumentālās filmas un animācijas filmas, kas veidotas laikā no 1930.-1988. gadam, kā arī informācija par šīm filmām un šo filmu veidotājiem.

Latvijas filmu izplatīšana Latvijā: rezultatīvie rādītāji

2009. gada janvārī un martā notikušas trīs Latvijas filmu pirmizrādes kinoteātrī *Rīga*, kas finansiāli atbalstītas 2008. gada Kino centra projektu konkursā *Citi filmu nozares projekti*. Filmās *Velna Fudži* (24.01.), *Valkyrie Limited* (5.03.) un *Selekcija* (8.03.) pēc pirmizrādēm iekļautas kinoteātra *Rīga* repertuārā, sapulcinot kopā ap 1200 skatītāju.

Martā ar preses konferenci Rīgas Kinomuzejā uzsākās projekts *Kinobusiņš*, ko Nacionālais Kino centrs atbalstījis ar konsultācijām programmas veidošanā un producentu apzināšanā. Līdz 2009. gada beigām *Kinobusiņš* ar Latvijas animācijas filmu bezmaksas seansiem apmeklējis 112 vietas visā Latvijā, kopā sapulcinot apmēram 5600 skatītāju.

4. maijā notikusi otrā no Kino centra restaurēto filmu publiskajām pirmizrādēm – Vara Braslas un Gunāra Cilinska *Ezera sonāte* (1976) – *sīkāk par 4. maiju no Agneses*.

Trešā restaurētā filma - Leonīda Leimaņa *Pie bagātās kundzes* (1969) – publiski demonstrēta Rīgas svētkos **22. augustā** Vērmaņdārzā uz brīvdabas ekrāniem.

Maijā uzsākta regulāra sadarbība ar Laikmetīgās mākslas centru KIM? Spīķeros, pirmais seanss *kim?* ciklā *Psihodrāma* – Herca Franka filmas 21.05., seansu pārplūdītā zālē ar lekciju ievada autors.

Kino centra un *kim?* sadarbības kulminācija 2009. gadā ir **Lielā Kristapa Kino nakts 1.oktobrī** – 8 stundas nepārtrauktas filmu demonstrācijas 3 kinozālēs, 24 studentu filmas, apmēram 1000 skatītāju.

No 31. jūlija visu augustu – *Lielā Kristapa* vasaras tūre *No Venstpils līdz Valkai* piecās Latvijas pilsētās sadarbībā ar filmu studiju AVE (8 dokumentālās filmas, apmēram 1400 skatītāju).

29. septembris – 4. oktobris. Nacionālais filmu festivāls *Lielais Kristaps* – gada centrālais notikums Latvijas filmu nozarē. 113 pieteiktas filmas, 35 filmas konkursa skatē (30 seansi kinoteātrī *Rīga*, ~ 2700 skatītāji), 50 filmas nepārtrauktā režīmā Panorāmas skatē Rīgas Kinomuzejā (~ 150 skatītāji). Festivāla ietvaros arī īpašie pasākumi – filmas *Salna pavasarī* goda seanss, Herca Franka filmas *Mūžīgais mēģinājums* pirmizrāde, 3 izstādes kinoteātra *Rīga* foajē un gaitenēs.

Tajā pašā laikā pirmo reizi notiek *Lielā Kristapa* bezmaksas seansi 70 filmu izrādīšanas vietās visā Latvijā – 36 filmas sakārtotas 9 tematiskās programmās, kopā ~ 15 000 skatītāju.

Kino centra atbalsts Latvijas filmu demonstrēšanai un pieejamībai izpaužas arī kā konsultācijas projektu īstenotājiem un atsevišķiem filmu izrādītājiem, filmu programmu sastādīšana dažādiem pasākumiem Rīgā un citur Latvijā, filmu kolekciju veidošana tautiešiem ārzemēs, palīdzība Latvijas filmu publicitātes nodrošināšanai utt.

4.5. Rīgas Kinomuzeja darbības rezultāti

Pie būtiskākajiem Rīgas Kinomuzeja kvantitatīvajiem rādītājiem pieder **muzeja apmeklētāju skaits** – 2009. gadā tas bija 14 718. Salīdzinājumā ar 2008. gadu, skaits ir nedaudz sarucis (2008. gadā apmeklētāju skaits bija 16 378), salīdzinot ar 2007. gadu apmeklētāju skaits ir dubultojies, bet, salīdzinoši ar 2005. gadu – pirms muzeja reorganizācijas un pievienošanas Kino centram – trīskāršojies. Apmeklētāju skaita izvērtējumā jāņem vērā, ka sākoties ekonomikas krīzei izstāžu realizācijas plāns ticis atlikts, saglabājot 2008. gada tapušo izstādi par Rīga dzimušo, pasaules slaveno režisoru Sergeju Eizenšteinu.

Kinomuzeja darbības galvenā prioritāte 2009. gadā bija **izglītojošu pasākumu sērija**, kuras ietvaros notika plaši apmeklētie **lektoriņu cikli „Tas, ko Tu nedrīksti nezināt II”**, **„Tas, ko Tu nedrīksti nezināt III. Cits Jaunais vilnis”**, kā lektori tika pieaicināti vadošie kinokritiķi un režisori, **sarunas par latviešu kino „Savējie svešie...”**, **bērnu kinodarbnīcas Rīgas Kinomuzejā**.

Lektoriju cikli ar nosaukumu „Tas, ko Tu nedrīksti nezināt”, kurš notiek kinoteātrī „Rīgā” ir ieņēmuši noteiktu vietu kino interesentu kultūras kartē. Kopējais apmeklētāju skaits uz abiem lektoriņu cikliem sasniedz 2683 skatītājus, kas ir ievērojams rādītājs lekciju veida pasākumiem. Lekciju cikli tapuši sadarbībā ar filmu izplatīšanas kompāniju ACMEFILMS, Čehijas vēstniecību, Gētes institūtu Rīgā un Francijas Kultūras centru.

Sarunu cikls diskusiju formā „Savējie svešie...” trešdienu vakaros bija veltītas Latvijas kino dziļākai iepazīšanai - diskusijām par konkrētu filmu, noteiktu žanru, specifiskām vizuālām vai satura tendencēm un sapratnei pasaules kino kontekstā.

Kinomuzeja muzejpedagoģiskā programma jeb Bērnu Kinodarbnīca tika aizsākta jau 2008. gadā un izraisīja noturīgu interesi gan bērnos gan viņu vecākos un vecvecākos, tādēļ turpinājās gan 2009. gada pavasara sezonā ar J.Mediņa skolotājas Lolitas Šteinbergas vadībā, gan rudenī, kad darbnīcu pasniedzējs bija režisors un animators Edmunds Jansons.. Bērni mācījās veidot filmiņas, gan paši rakstot savu scenāriju filmām, gan ieklausoties kinodarbnīcu viesu - rakstnieka Paula Bankovska, dzejnieka Kārļa Vērdiņa stāstos.

2009. gadā Rīgas Kinomuzejā bija aplūkojama izstāde veltīta kino režisoram Sergejam Eizenšteinam, kuram 2008. gadā apritēja 110. gadu jubileja. Izstādes *Rīgas puika. Sergejs Eizenšteins* uzdevums Latvijas kultūras telpā bija popularizēt pasaulslavenā režisora darbību, kurš Rīgā pavadījis savu bērnību.

No pasākumiem, kas saistīti ar Latvijas kino aktivitātēm, veidojot **Kinomuzeju kā kino nozares profesionāļu tikšanas vietu**, jāmin regulārus ar kino norisēm saistītu preses konferenču un filmu preses seansu norisi, Baltijas Filmu un Mediju skolas prezentāciju, jaunu kino grāmatu un filmu DVD prezentāciju pasākumus, kino meistardarbnīcas u.c. Kopumā 2009. gadā Kinomuzejā notikuši 38 pasākumi.

Kinomuzeja pasākumu organizēšanas stratēģiskais princips, ir piedāvāt pasākumus, kuros informācija tiek apvienota ar izklaidi (*infotainment*). Kā šādu pasākumu piemēri jāmin **Muzeju nakts 2009**. Tās laikā **Muzeju salā** ar saukli „Līdzsvara noturēšanas māksla” apvienojās visi uz Alksnāja un Vecpilsētas ielām atrodošies muzeji- Rīgas Kinomuzejs, Latvijas Fotogrāfijas muzejs, Sporta muzejs, Tautas frontes muzejs, piedāvājot kompleksu pasākumu kopumu gan iekštelpās, gan uz Alksnāja ielas. **Latvijas filmu maratons k/t Rīga** notika jau piekto gadu RKM sadarbībā ar NKC, šoreiz tās bija septiņarpus stundas, piecpadsmi filmas, trīs pirmizrādes un brīvdabas nakts seanss. Īpašais svētku seanss Nacionālā Kino centra klasikas mantojuma restaurācijas programmā bija veltīts melodrāmai *Ezera sonāte*.

2009. gadā Kinomuzejs veicis arī tematisku izstāžu darbību ārpus muzeja telpām kinoteātrī "Rīga". 2009. gadā, sadarbībā ar Kino centru Nacionālā filmu festivāla „Lielais Kristaps” ietvaros notika izstāde „Kinomākslinieks Viktors Šildknehts”, kurš saņēma balvu par mūža ieguldījumu kinomākslā.

Kā Kinomuzeja Krājuma darba prioritāte 2009. gadā bija izvirzīta Rīgas Kinostudijas **1950.- 1960. gadu spēlfilmu materiālu inventarizācija un apstrāde**, kas arī tika izdarīts. 2009. gadā RKM Krājumā notika **plakātu kolekcijas esības pārbaude**. Šajā kolekcijā ir 1234 vienības, tās visas konstatētas esības pārbaudē. Sakarā ar 2010. gada aprīlī plānotajiem režisora Leonīda Leimaņa jubilejas pasākumiem, inventarizēti L. Leimaņa režisēto filmu materiāli.

Kopumā krājums pieaudzis par 1737 vienībām, sasniedzot 36 663 krājuma priekšmetus.

Būtiskākie RKM jaunieguvumi 2009.gadā ir filmu studijas „Dauka” kolekcija, fotogrāfa Ulda Ofkanta unikālo fotogrāfiju mantojumu, uz Zviedriju emigrējušās aktrises Zentas Ores materiāli, tai skaitā unikālais filmas „Aizsprosts” (1940) fotoalbums, kurš ir vienīgā vizuālā liecība par filmu, kura nekad nav tikusi izrādīta un sākoties 2. Pasaules karam, bez vēsts pazudusi. Muzejs turpina piedalīties Nacionālā Muzeju Kopkataloga projektā, ievadot tā datu bāzē informāciju par RKM Krājuma vienībām. NMKK ir iekļautas visas RKM 2009. gadā jauniegūtās pamatkrājuma vienības, kopā 1172 vienības.

Kinomuzeja krājums ir vadošā informācijas krātuve Latvijā par mūsu valsts kino vēsturi, tāpēc tā, jo īpaši muzejā uzkrātais vizuālais materiāls, ļoti daudz tiek izmantota šīs nozares norišu atspoguļojumam presē, zinātniskiem pētījumiem, citu organizāciju rīkotajām izstādēm. Kopumā pētnieciskam un izglītojošam darbam izmantotas 4630 krājuma vienības, deponētas – 133 vienības, izstādēs ārpus Muzeja (kinoteātrī RĪGA) izmantotas 161 vienība.

4.6. Latvijas filmu dalība starptautiskos kino pasākumos

2009. gadā Latvijas filmas piedalījās četrus nozīmīgākos pasaules filmu festivālu programmās:

Berlīnes Starptautiskā kinofestivāla konkursa programmā (*Generation K-Plus*) - režisora debitanta Reiņa Kalnaella animācijas filma "Kad āboli ripo",

Kannu Starptautiskā kinofestivāla īsfilmu konkursa programmā - režisores Lailas Pakalniņas spēles īsfilma- „Klusums”,

Anesī Starptautiskā animācijas kinofestivāla konkursa programmā - režisora Vladimira Leščova animācijas filma „Spārni un airi” un režisores Signes Baumanes animācija „Dzemdības”,

Venēcijas Starptautiskā festivāla programmā *Venice Days/ Giornate degli autori* - režisores Signes Baumanes animācijas īsfilma „Teat Beat of Sex”.

Pavisam kopā 2009. gadā 67 Latvijas filmas (gan klasikas filmas, gan jaunās filmas) piedalījās 174 starptautiskos kino pasākumos 50 valstīs.

Visvairāk Latvijas filmas rādītās- ASV, Vācijā un Itālijā – katrā pa 15 festivāliem un Francijā – 11 festivāli.

Visvairāk izrādītās filmas starptautiskajos kino pasākumos:

Kad āboli ripo (rež. Reinis Kalnaellis) – 59 festivāli, *Spārni un airi* (rež. Vladimirs Leščovs) – ap 50 festivāli, *Mazie laupītāji* (rež. Armands Zvirbulis) – 35 festivāli,

Klusums (rež. Laila Pakalniņa) – 18 festivāli.

2009. gadā Latvijas filmas ieguvušas 20 balvas un 11 atzinības (kopā 31 apbalvojumu). No tām visvairāk starptautiskās balvas saņēmušas šādas filmas:

10 balvas - *Spārni un airi* (rež. Vladimirs Leščovs)

7 balvas - *Mazie laupītāji* (rež. Armands Zvirbulis)

4 balvas – *Kad āboli ripo* (rež. Reinis Kalnaellis)

3 balvas – *Jaunā suga* (rež. Ēvalds Lācis)

Latvijas filmu nozares pārstāvniecība sadarbības platformas *Baltic Films* ietvaros

Pārskata gadā Kino centrs tradicionāli pārstāvēja Latvju Baltijas valstu sadarbības platformā *Baltic Films* (BF). 2009. gadā nozares finansējuma samazinājuma apstākļos Kino centrs vislielāko uzmanību veltīja Latvijas pārstāvniecībai Berlīnes starptautiskajā kino festivālā un tirgū *Berlinale* (februāris), atsakoties no dalības BF standā Kannu festivāla laikā un La Rošelas *Sunny Side of the Doc* dokumentālo filmu tirgū.

Berlīnē Latvijas pārstāvji strādāja BF standā, popularizējot Latvijas filmas un informējot par filmu uzņemšanas iespējām Latvijā.

Tika izdots Baltijas valstu kopīgo statistiskās informācijas apkopojums *Facts and Figures*, kā arī informācija angļu valodā par 2008./ 2009. gada Latvijas filmām u.c. informatīvie materiāli. BF ietvaros Kino centrs un Latvijas pārstāvji piedalījās arī Karlovi Vari un Lībekas starptautiskajos filmu festivālos, kā arī ņēma aktīvu dalību Tallinā notiekošajā Igaunijas puses rīkotajā filmu kopprodukciju pasākumā *Baltic Event* 2009.gada decembrī.

Baltijas jūras dokumentālo filmu forums (Rīgā 1. – 6. septembris) – BF pasākums Latvijā

Pārskata gada pirmajā septembra nedēļā Rīgā norisinājās 13. Baltijas jūras dokumentālo filmu forums – starptautisks BF dokumentālo filmu pasākums, kas ieguvis stabilu vietu Eiropas dokumentālajā vidē.

Kino centrs ir Baltijas jūras dokumentālo filmu foruma galvenais organizētājs sadarbībā ar *MEDIA Desk Latvija*, Latvijas Kinoproducentu asociāciju un *European Documentary Network*.

Projektu tirgus ietvaros dokumentālo filmu veidotājiem no Baltijas valstīm, Gruzijas, Polijas, Baltkrievijas, Krievijas, Vācijas, Francijas u.c. Eiropas valstīm bija iespējams piesaistīt starptautisku līdzfinansējumu no vadošo Eiropas TV kanāliem un filmu fondiem. Pirms projektu aizstāvēšanas filmu veidotāji uzlabo projektu sagatavošanas kursu ietvaros. Papildus projektu sagatavošanas darbnīcām norisinājās seminārs par dokumentālo filmu marketingu un izplatīšanu digitālajos kanālos un jauno mediju vidē.

Baltijas jūras dokumentālo filmu forumā piedalījās dokumentālo filmu profesionāļi no 14 valstīm.

Plašākai publikai kinoteātrī *K.Suns* tika piedāvāta dokumentālo filmu programmu *Revolūcija sākas galvā*, kurā bija iekļautas pēdējo divu gadu filmas, kas savas aktuālās sociālās un politiskās tematikas dēļ izraisījušas rezonansi pasaulē. Pēc seansiem bija iespējams tikt ar filmu veidotājiem. Vidēji filmu seansu apmeklētība bija 80-90 %, īpaši aktīva bija 20 – 35 g. v. auditorija.

Riga Meetings – Baltijas un Ziemeļvalstu filmu institūciju un profesionāļu tikšanās

2009.gada 22.-23. oktobrī Rīgā norisinājās *Riga Meetings* – Baltijas un Ziemeļvalstu filmu institūciju un profesionāļu tikšanās. Semināru organizēja Kino centrs sadarbībā ar Dānijas Kultūras institūtu Rīgā, Ziemeļvalstu filmu institūcijām, to atbalstīja Ziemeļvalstu- Baltijas biznesa mobilitātes fonds. Semināra mērķis bija sadarbības filmu jomā iespēju izvērtēšana un attīstīšana starp Baltijas un Ziemeļvalstīm. Pasākumā piedalījās 50 filmu profesionāļi no visām Baltijas un Ziemeļu valstīm.

4.7. Līdzdalība audiovizuālās jomas atbalsta programmās

Lai veicinātu nozares profesionāļu sadarbību ar kino nozares un radniecīgām organizācijām un sekmētu Latvijas kino nozares pārstāvju starptautiskās pieredzes apguvi Kino centrs atbalstīja nozares līdzdalība audiovizuālās jomas atbalsta programmās:

Eiropas Savienības audiovizuālās jomas atbalsta programmas MEDIA Plus un MEDIA Apmācība

Eiropas Padomes kopražojumu fondā EURIMAGES

Līdzdalība audiovizuālās jomas starptautiskajās organizācijās:

European Film Promotion

Starptautisku sadarbības platforma “Baltic Films”

Eiropas Dokumentālā kino tīkls EDN – European Documentary Network

Kino kritiķu organizācija FIPRESCI

Starptautiskā filmu arhīvu federācija FIAF

Starptautiskā neprofesionālo kinematogrāfistu savienība UNICA

European Audiovisual Observatory Eiropas Kinooperatoru federācija IMAGO

Latvijas nacionālie pārstāvji (Kino centra darbinieki) darbojas: Eiropas audiovizuālās jomas atbalsta programmā Media 2007 un Eiropas filmu kopražojumu fonda Eurimages valdē.

4.8. Piesaistītais ārvalstu finansējums

Kopumā, Kino centram sadarbojoties ar filmu nozares profesionāļiem, 2009.-2010.sākumā netieši ar Centra palīdzību filmu nozares projektiem piesaistīti 616 541 LVL. Kino centrs nozarei tieši piesaistījis 379 797 LVL ārvalstu finansējuma.

No Eiropas Savienības un Eiropas Padomes fondiem MEDIA un Eurimages netieši piesaistījis finansējumu apmērā sekojošās filmu nozares pozīcijās:

Filmu projektu izstrādei: 268 828 LVL;

Filmu ražošanai: 179 245 LVL;

Eiropas filmu izplatīšanai: 94 540 LVL;

Filmu festivāliem un izglītojošiem projektiem: 73 928 LVL.

Šajās pozīcijās piesaistīto finansējumu realizē filmu producenti un izplatītāji. Filmu nozares projektu specifika ir tāda, ka finansējums projektā tiek ieguldīts viena līdz divu gadu laikā. Ziņojumus par finansējuma izlietojumu filmu producenti un izplatītāji sniedz programmām MEDIA un Eurimages.

2009. un 2010. gada sākumā Kino centrs tieši piesaistījis finansējumu sekojošās pozīcijās:

No programmas MEDIA 2009. – 2011. gadam piesaistīts 122 469 LVL starptautiska pasākuma „Baltijas Jūras dokumentālo filmu forums” rīkošanai.

2009. gadā piesaistītais finansējums 42 649 LVL apmērā izlietots 2009. gada Baltijas Jūras dokumentālo filmu foruma organizēšanai.

2010. gadā piesaistītais finansējums 40 000 LVL apmērā tiek izmantots 2010. gada Baltijas Jūras dokumentālo filmu foruma pasākumu sagatavošanai un tiks pilnībā apgūts līdz pasākumu beigām š.g. septembrī.

2011. gadam paredzētais finansējums 40 000 LVL tiks izmantots 2011. gada Baltijas Jūras dokumentālo filmu foruma rīkošanai.

No Eiropas Savienības programmas Interreg – IV- B Baltijas jūras reģiona programmas Kino centrs piesaistījis 218 410 LVL kā starptautiskā sadarbības projekta First Motion Latvijas partneris. Finansējums piesaistīts sekojošiem mērķiem: starptautisku filmu projektu veidošanai;

digitālas interneta izplatīšanas platformas izveidei; Latvijas filmu digitalizācijai un pieejamībai, kā arī filmu nozares profesionāļu apmācībai, pētījumu veikšanai un industrijas klasteru veidošanās veicināšanai.

First Motion projekta finansējumu projekta mērķiem paredzēts apgūt pakāpeniski laikā no 2010. gada līdz 2012. gada beigām. Š.g. jūlijā plānots izsludināt publisko iepirkumu par starptautiskas digitālas interneta izplatīšanas platformas izveidi, līdz š.g. beigām platformas izveide plānota pabeigt (kopējais paredzētais finansējums 57 000 LVL); 2010. gada laikā tiks izveidota inovatīvs starpmediju audiovizuālais materiāls (19 999 LVL), kura producenti piedalīsies starptautiskos apmācību semināros; 2010.gada laikā tiks digitalizētas un interneta izplatīšanas platformā ievietotas Latvijas vēsturiskās dokumentālās hronikas (21 000 LVL); kā arī š.g. laikā tiks veikti pētījumi par audiovizuālo jomu Baltijas valstīs un par intelektuālā īpašuma tiesību pielietojumu digitālajā vidē.

No Nordic-Baltic Mobility and Network Programme for Business and Industry piesaistīti 18 900 LVL Baltijas un Ziemeļvalstu filmu profesionāļu semināru Riga Meetings organizēšanai 2009. un 2010. gadā.

14 000 LVL finansējums tika piešķirts 2009. gada Riga Meetings rīkošanai, kurā piedalījās 30 Baltijas un Ziemeļvalstu un 20 Latvijas filmu nozares profesionāļi. Finansējums tiks izlietots pasākuma rīkošanai 2009. gada oktobrī. 2010. gadā piesaistītā finansējuma daļa plānota apgūt Riga Meetings 2010 organizēšanai š.g. oktobrī.

4.9. Kino nozares datu bāzu veidošana un informatīvo materiālu pieejamības nodrošināšana

Kino centrs nodrošināja sekojošu drukātu informatīvu materiālu izgatavošanu:

- Katalogs “Films from Latvia 2008/09”.
- Latvijas filmu katalogs angļu valodā. Iekļautas 82 pabeigtas/ražošanā esošas spēlfilmas, animācija, dokumentālās filmas; režisoru filmogrāfijas; producējošo studiju adreses. Papildus ar filmu nozari saistīto institūciju kontakti (VKKF, Kultūras akadēmija, filmu festivāli u.c.).
- Žurnāls “Films from Latvia”.
- Informatīvi ilustrēts žurnāls angļu valodā par aktuālo filmu nozarē.
- Speciālizdevums par Latvijas animācijas filmām.
- Jauno filmu pašreklāmas lapas/plakāti (A3 un A4) “Films From Latvia”.
- A4 - apraksts, tehniskā informācija par filmu, režisora filmogrāfija. A3 – papildus atvērums rakstam par filmu, studiju, režisoru.
- Baltijas valstu filmu nozares statistikas buklets “Facts&Figures 2009”.
- Apkopota statistikas informācija par trim Baltijas valstīm (Latvija, Lietuva, Igaunija) “Baltic Films” sadarbības platformas ietvaros.
- Katalogs “Baltic Sea Forum for Documentaries 2009”.
- Katalogs par projektiem „Dokumentālo filmu foruma” ietvaros.
- Brošūra “Lielais Kristaps”.
- Informācija par Nacionālā Filmu festivāla Lielais Kristaps filmām un norisi.
- Plakāti, programmiņas, biļetes, kartiņas, ielūgumi u.c.
- Ielas baneri.
- Baneri tiek izgatavoti filmu un/vai pasākumu pašreklāmai pie kinoteātra „Rīga”, K.Suns” pēc nepieciešamības un pasākuma nozīmīguma.

Sadarbības partneriem, nozares profesionāļiem un medijiem regulāri izsūtītas E-ziņas par filmu nozares aktualitātēm. Kino centra mājas lapa www.nfc.lv tika papildināta un uzturēta informācija par Nacionālo Kino centru un filmu nozari kopumā latviešu un angļu valodās. Tika uzturēts

un papildināts Portāls www.filmas.lv – vietne filmu skatīšanai bibliotēkās, informācija par šīm filmām un to autoriem visiem interneta lietotājiem.

4.10. Filmu reģistra darbības rezultāti

Kino centrs, normatīvajos aktos noteiktā kārtībā veica MK 20.11.2001 noteikumu Nr.487 „Filmu izplatīšanas noteikumi”, ievērošanas uzraudzību un kontroli. NKC struktūrvienība Filmu reģistrs reģistrēja Latvijā publiski izplatāmo filmu klasifikācijas indeksus un atbilstoši kompetencei uzraudzīja filmu klasifikācijas noteikumu izpildi.

2009. gadā reģistrēti:

- Izplatītāji – 214;
- Producenti – 84;
- Filmu izplatīšanas vietas – 799;
- 17 kino teātri (tai skaitā 3 multipleksi) un 28 filmu izrādīšanas vietas.

2009.gadā reģistrētas 1513 filmas, tai skaitā **42 Latvijas filmas:**

- 4 spēlfilmas;
- 6 spēles īsfilmas;
- 11 animācijas filmas;
- 21 dokumentālās filmas.

Sagatavota un sniegta filmu nozares statistikas informācija Eiropas Audiovizuālajai observatorijai, kā arī pēc tiesībsargājošo iestāžu pieprasījuma sniegta tām vajadzīgā informācija par filmu izplatīšanas tiesībām un izplatīšanas vietām.

5. Nacionālais Kino centra struktūra uz 2009.gada 1.janvāri

	Vadītājs	
Vadītāja vietnieks		Media Desk Latvija vadītājs
	Administrācija	
	Juriskonsults	
	Izplatīšanas projektu vadītājs	
	Starptautisko projektu vadītājs	
	Filmu reģistra vecākais speciālists	
	Finanšu un budžeta vecākais speciālists	
	Vecākais referents	

Pamatojoties uz Ministru kabineta 10.06.2008 noteikumu Nr.429 „Kārtība, kādā piešķir finansējumu filmu nozares projektiem” 8.4. un 29.punktu izveidotas Nacionālā Kino centra Ekspertu komisijas. Komisijas darbojas saskaņā ar aģentūras direktora apstiprinātu nolikumu. Komisijas sastāvā iekļauj speciālistus, kuriem ir zināšanas vai darba iemaņas filmu nozarē. Neatkarīgo ekspertu kandidatūras katrai komisijai iesaka kinematogrāfistu sabiedriskās un profesionālās organizācijas. Komisiju personālsastāvu apstiprina Kino centra direktors.

Komisiju uzdevumi:

- izvērtēt Kino centra izsludinātajos konkursos iesniegtos filmu nozares projektus, kas pretendē uz valsts budžeta finansējuma saņemšanu;
- ieteikt finansējuma saņemšanai profesionālus, mākslinieciski un tehniski augstvērtīgus, finansiāli un tehniski realizējamus projektus;
- sekot atbalstīto projektu realizācijas gaitai.

Ekspertu komisijai ir tiesības:

- pieprasīt no projektu iesniedzējiem papildus informāciju par projektu;
- uzaicināt projektu iesniedzējus uz pārrunām;
- pieaicināt komisijas darbā speciālistus ar padomdevēja tiesībām;
- ieteikt Kino centram pagarināt konkursa termiņu vai izsludināt atkārtotu konkursu esošā finansējuma ietvaros;

- sniegt Kino centram ieteikumus jautājumos, kas saistīti ar filmu nozares projektu konkursu organizēšanu.

2009.gadā projektus vērtēja šādas Ekspertu komisijas:

- spēlfilmu ekspertu komisija;
- animācijas filmu ekspertu komisija;
- dokumentālo filmu ekspertu komisija;
- citu filmu nozares projektu ekspertu komisija.

Katrā no Ekspertu komisijām ietilpst trīs komisijas locekļi, no kuriem viens ir Kino centra pārstāvis.

6. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums 2009.gadā

Nr.p.k	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	3246430	1982338	1980799
1.1.	dotācijas	3204763	1889338	1889338
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	41667	93000	91461
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
2	Izdevumi	3245554	1990534	1982499
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	3230275	1990534	1982499
2.1.1.	subsīdijas un dotācijas, tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	2804036	1615049	1615049
2.1.2.	pārējie uzturēšanas izdevumi	426239	375485	367450
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	15279	0	0

7. Galvenie plānotie pasākumi un aktivitātes 2010. gadam

„Filmu izplatīšanas noteikumi” 2010.gada 1.jūlijā zaudēs spēku, savukārt „Filmu klasifikācijas noteikumi” un MK noteikumi Nr.429 „Kārtība, kādā piešķir valsts budžeta finansējumu filmu nozares projektiem” ir jāizdod jaunā redakcijā līdz 2010.gada 1.jūlijam. Nozarei ir vitāli svarīgi, ka līdz šim termiņam tiek pieņemts nozari regulējošs Filmu likums, uz kura pamata varēs izdot jauno MK noteikumu redakcijas. Filmu likuma pieņemšana līdz 2010.gada vasarai ir vissvarīgākā Centra darbības prioritāte.

2010. gadā dotācijas samazinājums nozares projektiem ir aptuveni 50% salīdzinājumā ar 2009.gadu, savukārt 2009.gadā samazinājums pret 2008.gadu bija aptuveni 40%.

Filmu nozares finansējuma ziņā nozare ir nokļuvusi 2002.-03.gada līmenī. Tajā pašā laikā filmu veidošanā un filmu nozarē izmantoto pakalpojumu izcenojumi salīdzinājumā ar 2002.-03.gadu līmeni ir pieauguši, finansējuma ziņā faktiski novirzot Latvijas filmu nozari pagājušā gadsimta 90.gadu beigās un sasniedzot kritisko punktu, pie kura nozare ir uz pilnīga izsīkuma robežas. Vienlaicīgi jāuzsver, ka filmu profesionāļu un filmu nozares pārvaldes profesionālisma pieaugums šajā laika periodā, tai skaitā starptautiskā konkurētspēja pieaugusi un dod zināmas iespējas papildus finansējuma piesaistei filmu nozares projektiem.

Ievērojot nozares finansiālo situāciju un izvērtējot nozares atbalsta un attīstības iespējas, Centrs 2010.gadam izvirzījis sekojošas prioritātes:

- No spēlfilmu kopējā valsts dotācijas budžeta 2010.gadā atbalstīt trīs neliela budžeta spēlfilmu ražošanu, kuru kopējais ražošanas periods ir ne lielāks par diviem gadiem.
- Uz skatītāju vērstu filmu ar spēcīgu stāsta līniju atbalsts.
- Debijas „bezbudžeta” filmas atbalsts, lai veicinātu jauno talantu ienākšanu kino vidē.
- Kopprodukciju filmu atbalsts. Kopprodukcijas ir būtiskas no pienesuma Latvijas filmu budžetam un papildus (ārvalstu) auditorijas piesaistīšanas viedokļa. Kopprodukcija producentam var būt labs instruments, lai motivētu strādāt kvalitatīvāk un attaisnotu darbu, kas ielikts kopproducenta piesaistē.
- Projektus vērtējot, tiek piešķirts būtisks papildus punktu skaits par iepriekšējo filmu izplatīšanas panākumiem.

Līdzfinansējuma piesaistīšana Latvijas filmu projektiem uzskatāma par prioritāru. Latvijai turpinās aktīvu dalību Eiropas programmās Media un Eurimages. Kino centrs Baltijas jūras reģiona valstu sadarbības projektā First Motion (finansējusi Eiropas programma INTERREG) piesaistījis papildus finanšu līdzekļus filmu nozares projektiem, kas konkursa kārtībā tiks piešķirti 2010. un 2011. gadā inovatīva rakstura audiovizuāliem projektiem, kuru izplatīšana notiks vairākās izplatīšanas platformās (piemēram, televīzija un internets, u.t.t.). First Motion un programmas ERAF finansējums ir piesaistīts arī Latvijas filmu mantojuma digitalizācijai un audiovizuālā satura pieejamības nodrošināšanai.

Samazināta nozares finansējuma apstākļos īpaši svarīgi piesaistīt ārvalstu kino projektu realizētājus Latvijai, kas palīdzētu industrijā nodrošināt darba vietas. Ar šādu mērķi Centrs 2010.gadā paredzējis izveidot amata pusslodzi t.s. filmu lokāciju (filmēšanas vietu) menedžera pozīciju, kura darbības mērķis būs piesaistīt Latvijai ārvalstu filmēšanas grupas un popularizēt Latviju kā filmēšanas vietu. Sadarbībā ar Rīgas Domi tika veikts darbs pie Rīgas filmu fonda izveides un konkursa nolikuma izstrādes. Centra aktivitāte papildinās jaunizveidotā Rīgas Filmu fonda (filmu fonds ārvalstu finansējuma piesaistei Rīgai) prognozējamo pienesumu ārvalstu filmēšanas grupu piesaistei Rīgai un Latvijai.